

“Kimine Kavun, Kimine Kelek”

Bilindiği gibi geleneksel yıllık Davos toplantıları, İsviçre’nin karlı zirvelerinde yarın başlıyor. Bu yılın teması **“Dünyayı Yeniden Şekillendirmek: Toplum, Siyaset ve İş Dünyası için Sonuçlar”**(The Reshaping of the World: Consequences for Society, Politics and Business) olarak belirlenmiş.

Her yerde, siyasi, iktisadi, toplumsal ve en önemlisi teknolojik güçlerin, bireysel insan yaşamını, insan topluluklarını ve kurumlarını derinden etkilediğine bir kez daha dikkat çekilecek. Sınırları kalkan dünyada, gücün hızla el değiştirerek, geleneksel kalıplardan uzaklaştığı ve sosyal media yardımı ile hiyerarşik yapıların heterojenleştiği üzerinde durulacak. Yuvarlak ve kafa karıştırıcı düşünce odaklanmalarının, kamu oyununda yanlış algılanmasını önlemek için olsa gerek, zirve arifesinde ayağı yere basıp, kulağa hoş gelen bir açıklama yapıldı dün. Yoksulluk ve adaletsizlik.

Aşık Olanın Yeniden Beyanı

Henüz finansal krizi tam olarak aşamamış dünyada ilk önemli ses IMF nin patronu Lagarde’dan geldi. **“Dünyanın nimetleri bir çok ülkede hakkaniyetle paylaşılmıyor”** dedi. **“Büyümenin meyvalarının sadece bir avuç insan tarafından tadıldığı”** bir dünyada yaşadığımızı hatırlatan Lagarde, bunun **“istikrar ve sürdürülebilirlik”** açısından iyi bir durum olmadığını hatırlattı.

Bu sözü bir çok dünya lideri kendi üstüne alındı. Hassas Japonya, bizzat Başbakan Shinzo Abe’nin ağzından, gözü ve gönlü başka milletlerle mukayese edilemeyecek kadar tok olan Japon halkına, Japon şirketlerinin işçi ücretlerini arttırması gerektiğini duyurdu.

Pasifik’ten böyle bir ses duyulur da bir Atlantik sessiz kalır mı? Abe’nin açıklaması üzerine sazi eline alan Cameron, Britanya’da asgari ücretin yükseltilmesi için hemen yüksek perdeden bir çağrıda bulundu. Ama asıl yarası olanlar pek gocunmadı.

“Ah Felek Kambur Sırtlı Felek”

Karlı zirvelerde açılış merasimlerine hazırlanan iş adamları, siyasetçiler ve medya mensuplarına bir mesaj da Oxfam’dan geldi. **“ Dünya’da servet ve refaha ulaşım hiç bu kadar kötü olmamıştı”**. Eğer gerçekten 1.7 trilyon Dolar’lık servet, dünyada sadece 85 en zenginin elindeyse, bu gelir ve servet uçurumunun azalmadığı, tam tersine daha da genişleyip derinleştiğinin göstergesi.

Dünya’nın toplam nüfusu 7 milyar. Tahmin edilen toplam servet ise 241 trilyon Dolar. Bunun 110 trilyon Dolar’lık kısmı, sadece en zengin %1 in elinde. En adil vergileme düzenine sahip ülkelerde bile bu adaletsizliği ortadan kaldırmak çok zor. En fakir ülkelerle, paçayı ancak kurtardı denilenlerde ise yolsuzluk, yoksulluğun sırtındaki en önemli kambur. Ama, buna **“Felek”**’e ne yapsın? Evet o birilerinden **“zemheri ayında gül”** isteyecek kadar acımsız olabilir.Yine de dünyayı yolsuzluktan ve yoksulluktan kurtaracak olan insan ve onun iradesi. Oysa zemheri ayında karlı

zirvelerde buluşanlar, **“felek”**e değil, birbirlerine gül vermeyi, yoksulluğa çözüm bulmaktan daha kolay bulmaktadır.

Davos’un yaratıcısı Klaus Schwab şimdi adeta başlattığı girişimin yoksulluğu azaltmadaki başarısızlıktan dolayı utanıyor gibi. Servetin, yolsuzlukla temel mücadeleyi yürütecek olan kamu politikalarını da esir aldığından dem vurup, sistem sorgulamasında bulunuyor. Belki de günah çıkarıyordur.

“Bi baht Olanın Bağı” ve “Kırılğan 5li”

Şu sıralar ekonomik iyileşme yavaş. Zenginlik **“ semadan dürrü güher gibi bile yağsa”**, zaten yoksulun, bi bahtın **“bağına bir katre”** olarak bile düşmüyor. ABD deki en zengin, neredeyse yoksulun gözünü oyacak. Rusya bazen en zengini 10 yıl demir parmaklıklar arkasında tutsa bile, komünist yılları aratacak bir gelir ve servet dengesizliği içinde. Çin, büyüdükçe adaletten uzaklaşıyor. Genişleyen evren gibi kara deliklere yaklaşıyor.

Öte yandan nice umudun bağlandığı Hindistan, Endonezya, Güney Afrika, Türkiye ve Brezilya, kendi öz çabaları ve beceri eksiklikleri nedeni ile yarattıkları sorunlar yanısıra, dışa aşırı bağımlılışmanın sıkıntısını yaşamaya hazırlanıyor. Onun için onlar artık **“kırılğan 5li olarak”** nitelendiriliyor. Bu ülkelerde de büyümeden yeterince pay alamayan yoksul halkların halü pür melali, küçülme ve daralmada ne olur ki?

Davos Ruhunu mu, Ruhsuzluğu mu?

Dolayısı ile 2014 yılı ve ötesinde Türkiye de dahil olmak üzere bir çok ülkede bazıları **ballı kavun tatmaya devam ederken, bir çokları yine kelek veya kelek turşusuna talim edecek**. Davos ise sınıfta kala kala ödüle doymayacak.

Yarıdan itibaren İsviçre’nin karlı dorukları yine bir başka **“kırmızı halı”** gösterisine sahne olacak. Yüksek yüksek tepelerde koca koca insanlar, 4 günlük toplantı boyunca çalışacak. Ama **“Roma’nın son günleri”** gibi de eğlenecek ve dünyadan kam almaya devam edecekler. Bu da Davos ruhunun bir parçası tabii. Yoksa ruhsuzluğu mu desem? Bu ruhsuzlukla **dünyayı nasıl yeniden şekillendirecekler? Yeni bir şekilden toplum, siyaset ve iş dünyası için ne gibi adalet elde edilecek? Büyük lokma yutmaya alışık olanlar, verecekleri büyük sözleri tutabilecek mi?** Benim pek mudum yok. Ama izlemeye değer. Aynen Altın Küre Ödülleri gibi. Hiç giymeyeceğiniz veya giyemeyeceğiniz giysileri podyumda izlercesine.

Prof.Dr. Sema Kalaycıoğlu